

ДЖИМ НИЙЛ

БАНКЕТЪТ НА ВАРВАРИНА

Превод от английски: Любомир Николов, 1998

chitanka.info

Ако някой помоли кимериеца Конан да състави списък на любимите си занимания, той несъмнено би сложил сраженията на първо място. Сетне обаче би се затруднил твърде сериозно дали да напише на второ място „жени“, „пиене“ или „ядене“.

Както жените, така и битките на Конан вече са изследвани най-обстойно, тъй че нека се спрем на последните две категории — ядене и пиене.

Всъщност с какво са се хранили хората от хиборейската епоха? Откъде са си набавяли храна? И какви навици са имали в това отношение?

В общи линии храната им не се е различавала чак толкова много от днешната — с едно изключение: не са се радвали на съвременното разнообразие. Например един гражданин на Коринтия едва ли е имал надежда да отскочи до местния пазар и да открие прясна риба от мрежите на аргосейските рибари. Ала по принцип в зависимост от разположението на страната хората сами са си осигурявали храна — nerядко чрез лов на дивеч.

КОНАН БОЕЦЪТ

Самият Конан е описан от Робърт Хауърд като „храбър боец, за когото силното питие бе едновременно страст и слабост“ (КЧБ). Но след като човек изчете над петдесет истории за него, остава с впечатлението, че кимериецът е имал страст не толкова към силното питие, колкото към говеждото месо. Не ще и дума, радвал се е на

виното и пивото, но месото определено му носи далеч по-голяма наслада — желателно цял бут, а по възможност и повече:

Предпочитанията му към говеждото месо се споменават в няколко истории (например ЯШ, КО и ОК). На два пъти именно месото го тласка към кръчмарски побоища (КО, ОК). Всъщност, когато край Тарантия той помолва Сервиус Галанус за парче говеждо, това е единственото, което убеждава Сервиус, че неговият крал все пак не е загинал (КЗ).

В Асгалун Конан се прославя с това, че е изял „толкова месо, колкото би заситило и лъв“ (ЯШ). След битката при Птахуакан в Антилия кимериецът — по онова време вече далеч над шейсетгодишен — сядна на трапезата, за да възстанови силите си. Колко? „За трима“ (ОК).

Варварите са известни със своята страст към месото, както доказват и думите на Октавия за Конан — „варварин, който знае само

да се налива с пиво и да се тъпче с месо“ (ЖД).

В три случая говеждото служи на Конан и за оръжие. Затворен за кражба в един коринтийски град-държава, той получава в килията халба пиво и голямо парче говеждо. Конан изпива бирата, изяжда месото... и използва оглозгания кокал, за да зашемети тъмничаря и да избяга (НД). Когато преди битката в прохода Шамла един от неговите хораянски войници изпада в паника и се опитва да избяга, Конан — който в момента гложга говежди бут — го поваля в несвяст с кокала и предотвратява зреещия бунт (ЧК). А в Черните кралства кимериецът отново използва подобен кокал, за да убие вожда на бакаланците Баюдж (ДИЖ).

ЛОВ

Вероятно всички варварски народи от хиборейския север — Кимерия, Есгард, Ванахейм и Пиктския пуцинак — са разчитали до голяма степен на лова, за да задоволят потребностите си от месо. Но ловуването по ония места е било единствено за прехрана, а не за трофеи.

При разбойническите нападения из Хиперборея юношата Конан потегля заедно с Нджал на лов за елени, за да нахрани бандата (ЛМ). В Стигийската пустиня ганатаецът Тилутан му набавя храна, като убива антилопа (БТ).

„Спортният“ лов се споменава като забавление само на кралица Тананда в Куш (ММ) и на туранците, които понякога ходят на лов за лъвовете (ЖД).

По време на военната кампания за аквилонската корона бойците на кимериеца остават за известно време без провизии. Босонските му стрелци използват бойните си лъкове, за да набавят аргосейски елени и патици (КИ). Вероятно по-късно същите стрелци са набавяли прясно месо за аквилонската армия на Конан, докато тя се отправя на юг между Стигия и Зембабвей, за да преследва Тот-Амон (ЧЛЗ).

Самият Конан се насочва към „спортния“ лов, едва когато става крал на Аквилония. Веднъж той извежда дванайсетгодишния си син принц Кон в Северен Гундерланд. Всъщност походът е не само за развлечение, но и за прехрана — ловците търсят само елени и глигани (ВМ).

НЕОБИЧАЙНА ХРАНА

Ловните и риболовни умения неведнъж са спасявали живота на Конан. Докато заедно със Сантидио (бъдещия крал на Зингара) пътува нагоре покрай Черната река из Пиктския пуцинак, той успява да пронже риба с кинжала си. Дватама я изяждат сурова (ПК). А докато се крие от туранците в блатата край устието на река Илбарс, Конан се храни със сурови водни плъхове и допълва трапезата си с „корени, които изравях от вонящата кал“ (СЛС).

По-късно, когато прекосява Пиктския пуцинак — той е първият цивилизован човек, извършил подобен подвиг — Конан се храни със случайно намерени орехи и корени, а от време на време хваща жаби и ги яде сурови, защото не смее да запали огън. След тежкото изпитание той си почива в една планинска пещера край морето, която е забранена за пиктите поради религиозно табу, и се храни с печени зайци, които лови с примки (СТ).

Сам и без оръжие Конан прекосява Голямото солено блато в Граничното кралство, за да търси отвлечения принц Кон. По пътя си прави прашка от парче плат и с нея поваля диви птици. Освен това с остри пръчки лови риби и жаби в малките езерца. Яде плячката си сурова, защото няма с какво да запали огън (ВМ).

Измъчван от глад след битката си с плъховете в пещерите под Птахуакан, той търпеливо изчаква край ледения подземен поток и хваща риба с голи ръце. Изстъргва люспите с кинжала си и я изяжда сурова (ОК).

Докато си говори със Сигурд за старите времена в кръчмата „Чаша и тризъбец“, кимериецът му напомня за времето, когато техният кораб попада в безветрие край Безименния остров „и нямахме нищо за ядене, освен плъховете от трюма и няколко смядливи риби, които успявахме да измъкнем от мокрото убежище на Мананан“ (ОК).

НА КОРАБИТЕ

Малко се споменава за храната на моряците от Хиборейската епоха, но е известно, че някои кораби са предпочитали да се зареждат с вино, което се съхранявало далеч по-добре от водата. Храната навярно е била както на всички кораби до изобретяването на хладилника — сушено говеждо, сланина, сушен грах и фасул. И, разбира се, сухари — корави като камък и нерядко червясали.

Когато робите на галерата „Авантюрист“ вдигат бунт под ръководството на Конан, кимериецът тревожно забелязва колко са мършави. Първата му заповед е да изчистят кораба — свободни хора не могат да живеят в такава мръсотия, строго им напомня той — а втората — да си осигурят достатъчно храна (КЗ).

Малко по-рано племето Юма от крайбрежието на Куш осигурява на неговия кораб запаси за пътешествието до Кордава. Запасите се състоят от бъчви прясна вода, пушени свински бутове, сухари, бъчви с ямс и други зеленчуци... а макар да не се споменава, вероятно е имало и няколко мяха с коварното бананово вино (КП).

ВОДА

На младини Конан държи изключително на чистата вода. Когато бива нападнат в един пустинен оазис южно от Арэнджун, той нагазва в езерото след врага, извлича го на сухо и чак тогава му прерязва гърлото „за да не замърси водата“ (КМ).

По-късно не е толкова придирчив. Когато в Ксутал се ядосва, че не може да извади вода от градския кладенец, той хвърля вътре трупа

на пазача и казва на Натала: „Щом ние не можем да пием, няма да пие и никой друг“. По-късно утолява жаждата си с вино (ПС).

При друг случай в Асгалун Конан укрива четири трупа, като ги хвърля в изоставен кладенец (ЯШ).

Докато преследва бягащия на юг Тот-Амон, Конан не позволява на аквилонските си войници да пият вода от Стикс. Дава им изрична заповед да не пълнят манерките си, преди да наближат притока Бахр (ЧСН). А в джунглите и саваните южно от Стигия той настоява бойците му да пият само преварена вода — заповед, която предизвиква сериозно недоволство (ЧЛЗ).

ЗАБРАНЕНИ ХРАНИ

За пустинното племе шанки има забрана да яде конско месо (МС), ала Конан не я споделя — той отрязва две едри парчета от мъртвия си кон и ги изпича, за да се нахрани заедно с Илга в ледената пещера сред Ейглофските планини (ЛЛЧ).

Очевидно месото изобщо е било забранено за поклонниците на Джебал Саг — божество, за което си спомнят само шепа хора и зверове. Дестандази, сестрата на Сантидио, е жрица на Джебал Саг сред Пиктския пущинак. Тя поднася на брат си и Конан вегетарианска трапеза — питки, груба смес от зърна и корени, постна супа и печени ядки (ПК).

Във Вендия начинаещият жрец от Черния кръг Хемса отказва да убие своя покровител Керим Шах, „защото е ял от солта му“ (ХЧК).

А виното е забранено за жреците на Митра — поне в Зингара. Но това изобщо не важи за дребния жрец Нинус, който се сприятелява с Конан в Замора. Обикновено жреческите одежди на Нинус са опръскани с вино (КП).

ВИНО

Нинус далеч не е единственият пияница през Хиборейската епоха. Не по-малко прославени от него са магьосникът Пелиас (АЦ) и Дивиатикс, вождът-друид от страната на Пиктите (ЧСН). Дори и пиктският шаман Зогар Саг жадува за гроздов сок (ОЧР).

Сам Конан е искрен приятел на виното и обикновено надпива всеки противник. Докато се опитва да впечатли една красавица в най-

добрата кръчма на Арэнджун, кимериецът — по онова време още юноша — се прави на познавач: „... и да не ми домъкнеш от онзи евтин Газански гроздов сок!“ (КМ).

Ала въпреки всичките си претенции по-късно той разкрива своите варварски обноски в дома на Аталис като лакомо гълта печен дивеч и вино — нещо, което просто е недопустимо за истинския познавач (РН).

По границата между Аквилония и Пиктския пуцинак алкохолът е проблем. Когато пиктите се докопат до вино, по границата избухват безредици (ОЧР, ОН, КП). Освен това пиктите и сами умеят да варят пиво (ВОГ).

Конан често иска да му донесат вино след сражение — най-напред в Ашман (ОН), по-късно в Аквилония (ФМ, АЦ), Хораджа (КО) и степите между Туран и Замора (КО). „От клане дяволски се ожаднява“, коментира той след битката срещу убийците в своя кралски дворец в Тарантия (ФМ).

И по онова време както сега е имало песни, възпяващи виното — например този напев на бараканските пирати (ОК):

*Нима ще ме стресне ревът на приборя,
щом вино се плиска във чашата моя
и още е дълга нощта?*

ЧОВЕШКО МЕСО

На няколко пъти Конан се сблъсква с канибали — както хора, така и животни или свръхестествени същества. Първата му подобна среща е с подземните хора от Ейглофската област между Кимерия и Граничното кралство (ЛЛЧ). Дарфарските роби от Замбула предпочитат човешкото месо пред всяка друга храна. Конан добре знае, че канибализмът е „нещо повече от извратен вкус“, той е „неразделна част от зловещия култ“.

Когато Конан осъзнава, че неговият коварен домакин Арам Бакш иска да го даде за храна на дарфарианците, той отмъщава жестоко. И самият Арам заема мястото на кимериеца в казана (СЗ).

И брилуките от Хиркания (ПО), и вампирите от Янаидар (ОН) ядат човешка плът, а не им отстъпват и вампирите от Зингара (КЗ). Колкото до сивите космати дяволи, които служат на Бит-Якин в потайния кешански град Алкминон, те вадят храната си от тамошната подземна река. Менюто им се състои от човешки трупове, които пунтианците хвърлят в едно планинско езеро и подземната река ги отнася на запад, преди отново да излезе на бял свят край улиците на Алкминон (СГ).

ПИРШЕСТВА И ЯРОСТ

Две големи пиршества в чест на Конан завършват с неприятности за кимериеца. Едното е празникът на бандитите от Черния бряг, който Джума и неговото племе устройват в Кулало за екипажа на Конан. В менюто са включени цели печени биволи, глигани и антилопи, приготвени на открит огън, сладки питки с растителен сироп, планини от пресни плодове и огромни количества коварно бананово вино. След това питие Конан заспива тъй дълбоко, че един крадец успява да му отнеме магическата Корона на кобрата (КП).

По-късно Лилит, кралицата на Яниога, организира пиршество за Конан и неговите летящи бойци. Не се описва каква храна е поднесена, но виното е „медено, буйно и хладно“ — и вероятно упойващо. Тъкмо това вино отвежда Конан до последния му сблъсък с Тот-Амон (СЧ).

На няколко пъти през своя живот Конан бива упоен. Веднъж това може да се окаже смъртоносно, ако убиецът му не сбърква дозата (КИ).

Вендийският крал Бунда Чанд толкова се бои от отрова, че наема десет мъже и десет жени „с единственото задължение да изпробват храната и виното му“ (ХЧК).

Из джунглите южно от Стигия, близо до Ксучотл, пиратката Валерия предлага да опитат един особено сочен на вид плод. Конан обаче разпознава смъртоносната Ябълка на Деркета. Както напомня той, Деркета е богинята на смъртта (ЧН).

Храната в затворите по онова време не е чак толкова страшна като Ябълката на Деркета, ала е не и кой знае колко по-добра. В Шамбала, столицата на източната държава Меру, Конан и Джума получават жалки порции лют ориз. По-късно, оковани за греблата на

мерувианска галера, те получават дневно по една паничка ориз и един черпак вода (ГЧ).

На затворниците в кралския затвор на Аграпур се полага само корав хляб и вода, ала Конан приема това меню с радост, защото не е ял нищо от дни насам (КО). А като пленник на хиперборейските магьосници от Лухи, принц Кон получава само късчета мазно месо и къшей корав черен хляб (ВМ).

ХИБОРЕЙСКИ БЛЮДА

Племето шанки от пустинната област до Замбула предлага ястия със солидна добавка от чесън. Първият обяд на Конан при това племе се състои от зеленчуци с подправки, варени в бира и „широки плоски погачи от мазен пшеничен хляб с чесън“. Всички ястия са пресолени. За съвременния читател изглежда странно, че подобни блюда се срещат при пустинните племена, където водата се среща толкова рядко. Менюто сякаш цели не да утоли жаждата, а да я подсили. Конан обаче се нахвърля върху храната с типичния си апетит (МС).

В сравнение с тия ястия менюто в друг пустинен град изглежда едва ли не безвкусно. При единствения си обяд в Газал, Амалрик открива, че храната в града е блудкава, също като местните жители. Плодовете и зеленчуците са „белезникави и тръпчиви“. Виното, макар и приятно на вкус, е „слабо като вода“ (БТ).

С кактус закусват Конан и Валерия близо до Ксучотл. Докато къса бодлите от кактусовия лист, Конан коментира: „Това е и храна, и питие за пустинния пътник“. Валерия открива, че растението е „приятно на вкус и пълно с прохладен, утоляващ жаждата сок“ (ЧН).

Типичната трапеза в Черните кралства по времето на Конан се състои от пушено месо, печен ямс, безформени питки местен хляб и „ярати“ — вероятно вино или пиво от банани.

В западната островна държава Антилия Конан открива нови кулинарни наслади. При неговата първа трапеза в Птахуакан проститутката Катлаксок му поднася печено месо от едра дива птица със странно оперение (може би пуйка, която произхожда от западното полукълбо), няколко вида непознати зеленчуци и дълъг цилиндър, покрит със златисти зърна. Катлаксок нарича този цилиндър „махиз“ или „маис“ — с други думи царевица (ОК).

В същия град дебелият предводител на крадците поднася за десерт голям „бодлив плод със снопче остри листа на върха“. За Конан вкусът на този жълто-зелен плод е „странен“, но твърде приятен. Несъмнено става дума за ананас (ОК).

Кимериецът изпитва силна омраза към глада. „В моята родина — казва той веднъж в Ксутал — на гладен човек храна не се отказва“ (ПС). По-късно, на брега на Пиктския пуцинак, той споменава: „Вярно, в моята родина понякога има глад, ала хората гладуват само когато в страната не остане и къшей хляб. А в цивилизованите страни съм виждал на едни да им призлява от преяждане, докато други гладуват. Да, виждал съм хора да падат и да умират от глад край стените на магазини и складове, претъпкани с храна“ (СТ).

Както подобава, последните известни думи на Конан са за храна. На борда на „Крилатия дракон“, докато се готви да вдигне котва и да потегли към Маяпан, той казва на Сигурд: „Нека да похапнем и да поговорим. От спасяване на света много се огладнява“ (ОК).

СПИСЪК НА СЪКРАТЕНИТЕ ЗАГЛАВИЯ

- АЦ — „Алената цитадела“
- БТ — „Барабаните на Томбалку“
- ВМ — „Вещицата от мъглите“
- ВОГ — „Вълци отвъд границата“
- ГЧ — „Градът на черепите“
- ДИЖ — „Долината на изгубените жени“
- ЖД — „Железният дявол“
- КЗ — „Конан завоевателя“
- КИ — „Конан избавителя“
- КМ — „Конан и магьосникът“
- КО — „Конан отмъстител“
- КП — „Конан пирата“
- КЧБ — „Кралицата на Черния бряг“
- ЛЛЧ — „Леговището на ледения червей“
- ЛМ — „Легиони на мъртвите“
- ММ — „Муцуна в мрака“
- МС — „Мечът на Скелос“
- НД — „Негодници в дома“
- ОК — „Островитянина Конан“

ОН — „Огненият нож“
ОЧР — „Отвъд Черната река“
ПК — „Пътят на кралете“
ПО — „Пътят на орлите“
ПС — „Потайната сянка“
РН — „Ръката на Нергал“
СГ — „Скъпоценностите на Гуалур“
СЗ — „Сенки в Замбула“
СЛС — „Сенки в лунна светлина“
СТ — „Съкровището на Траникос“
СЧ — „Сенки в черепа“
ФМ — „Феникс върху меча“
ХЧК — „Хората от Черния кръг“
ЧК — „Черният колос“
ЧЛЗ — „Червената луна на Зембабвей“
ЧН — „Червените нокти“
ЧСН — „Черният сфинкс от Небту“
ЯШ — „Ястреби над Шем“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.